



Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΓΔΕΕ: Η DEUTSCHE TELECOM ΚΕΡΔΙΣΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΑΧΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

sioufaslaw.gr



ΓΔΕΕ: Η DEUTSCHE TELECOM ΚΕΡΔΙΣΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΑΧΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σύντομο ιστορικό

Με απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέβαλε στην εταιρία **Deutsche Telekom AG** πρόστιμο ύψους 31.070.000 ευρώ για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης στη σλοβακική αγορά των ευρυζωνικών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, κατά παράβαση του άρθρου 102 ΣΛΕΕ και του άρθρου 54 της Συμφωνίας ΕΟΧ.

Η **Deutsche Telekom** άσκησε προσφυγή για την ακύρωση της απόφασης αυτής, καταβάλλοντας συγχρόνως το πρόστιμο στις 16 Ιανουαρίου 2015. Με απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, το Γενικό Δικαστήριο έκανε εν μέρει δεκτή την προσφυγή της **Deutsche Telekom** και, ασκώντας την πλήρη δικαιοδοσία του, μείωσε το πρόστιμο κατά 12.039.019 ευρώ. Στις 19 Φεβρουαρίου 2019, η Επιτροπή επέστρεψε το ποσό αυτό στη **Deutsche Telekom**.

Αντιθέτως, η Επιτροπή αρνήθηκε, με έγγραφο της 28ης Ιουνίου 2019 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), να καταβάλει στη **Deutsche Telekom** τόκους υπερημερίας για το διάστημα από την καταβολή του προστίμου έως την επιστροφή του τμήματος του προστίμου που κρίθηκε αχρεωστήτως καταβληθέν (στο εξής: επίμαχο χρονικό διάστημα).



Για το λόγο αυτό, η **Deutsche Telekom** άσκησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγή-αγωγή με κύριο αίτημα να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να υποχρεωθεί η Επιτροπή να της καταβάλει αποζημίωση για διαφυγόν κέρδος, λόγω της στέρησης, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, της δυνατότητας αποκομίσεως οφέλους από το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό του προστίμου, και επικουρικό αίτημα να αποκατασταθεί η ζημία που υπέστη η **Deutsche Telekom** λόγω της άρνησης της Επιτροπής να καταβάλει τόκους υπερημερίας επί του ποσού αυτού.

Με την απόφασή του, το έβδομο πενταμελές τμήμα του Γενικού Δικαστηρίου κάνει εν μέρει δεκτή την προσφυγή-αγωγή της **Deutsche Telekom**. Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο παρέχει διευκρινίσεις ως προς την υποχρέωση της Επιτροπής να καταβάλει τόκους υπερημερίας επί του μέρους του προστίμου το οποίο πρέπει, κατόπιν αποφάσεως δικαστηρίου της Ένωσης, να επιστραφεί στην οικεία επιχείρηση.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει, κατά πρώτον, το αίτημα της **Deutsche Telekom** για την καταβολή αποζημίωσης, στο πλαίσιο εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, για διαφυγόν κέρδος λόγω της στέρησης, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, της δυνατότητας αποκομίσεως οφέλους από το αχρεωστήτως καταβληθέν μέρος του προστίμου, κέρδος το οποίο αντιστοιχεί, κατά την **Deutsche Telekom**, στην ετήσια απόδοση του δεσμευμένου κεφαλαίου της ή στο μέσο σταθμισμένο κόστος του κεφαλαίου της.

Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει συναφώς ότι, για την αναγνώριση εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς τρεις προϋποθέσεις, ήτοι να υφίστανται αρκούντως κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου παρέχοντος δικαιώματα σε ιδιώτες, πραγματική ζημία και αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της παράβασης και της ζημίας, η δε απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών εναπόκειται στον ενάγοντα.

Εν προκειμένω, όμως, η **Deutsche Telekom** δεν προσκόμισε στοιχεία που να αποδεικνύουν κατά τρόπο πειστικό ότι η προσβαλλόμενη ζημία ήταν πραγματική και βέβαιη. Πιο συγκεκριμένα, η **Deutsche Telekom** δεν απέδειξε ότι θα επένδυε οπωσδήποτε το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό στις δραστηριότητές της ούτε ότι αναγκάστηκε να εγκαταλείψει προσδιορισμένα και συγκεκριμενοποιημένα σχέδια λόγω της στέρησης της δυνατότητας να αποκομίσει όφελος από το προαναφερθέν ποσό. Στο πλαίσιο αυτό, η **Deutsche Telekom** δεν απέδειξε ούτε ότι δεν είχε στη διάθεσή της τους αναγκαίους πόρους ώστε να εκμεταλλευθεί κάποια επενδυτική ευκαιρία. Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει το αίτημα αποζημίωσης που προβάλλει επικουρικώς η **Deutsche Telekom** λόγω παράβασης του άρθρου 266 ΣΛΕΕ, το πρώτο εδάφιο του οποίου ορίζει ότι τα θεσμικά όργανα των οποίων η πράξη



κηρύχθηκε άκυρη με απόφαση δικαστηρίου της Ένωσης οφείλουν να λαμβάνουν τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως αυτής. Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, αφενός, ότι το άρθρο 266, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, επιβάλλοντας στα θεσμικά όργανα την υποχρέωση να λαμβάνουν τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση αποφάσεων των δικαστηρίων της Ένωσης, παρέχει δικαιώματα στους ιδιώτες που έχουν δικαιωθεί ενώπιον των δικαστηρίων αυτών. Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, αφετέρου, ότι η καταβολή τόκων υπερημερίας αποτελεί αναγκαίο συστατικό στοιχείο της υποχρέωσης επιστροφής την οποίαν υπέχουν τα θεσμικά όργανα δυνάμει της διάταξης αυτής. Επομένως, σε περίπτωση ακύρωσης και μείωσης του προστίμου που έχει επιβληθεί σε επιχείρηση για παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, η διάταξη αυτή υποχρεώνει την Επιτροπή να επιστρέψει το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό του προστίμου προσαυξημένο με τόκους υπερημερίας.

Το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, επειδή, αφενός, η εφαρμοστέα δημοσιονομική νομοθεσία προβλέπει αξίωση επιστροφής υπέρ εταιρίας που έχει προσωρινώς καταβάλει πρόστιμο το οποίο εν συνεχεία ακυρώνεται και μειώνεται και, αφετέρου, η ακύρωση και η μείωση του προστίμου από δικαστήριο της Ένωσης έχει αναδρομική ισχύ, η απαίτηση της *Deutsche Telekom* ήταν, κατά τον χρόνο της προσωρινής καταβολής του προστίμου, πραγματική και βέβαιη. Επομένως, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 266, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ να καταβάλει τόκους υπερημερίας για όλο το επίμαχο χρονικό διάστημα επί του ποσού του προστίμου το οποίο κρίθηκε αχρεωστήτως καταβληθέν από το Γενικό Δικαστήριο. Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται προκειμένου να καταβληθεί κατ' αποκοπήν αποζημίωση για τη στέρηση της δυνατότητας άντλησης οφέλους από αξίωση συνδεδεμένη με αντικειμενική καθυστέρηση και προκειμένου να παρακινηθεί η Επιτροπή να επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή κατά την έκδοση απόφασης περί επιβολής προστίμου.

Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ακόμη ότι, αντιθέτως προς όσα προέβλεπε η Επιτροπή, η υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας δεν προσκρούει στην αποτρεπτική λειτουργία των προστίμων στις υποθέσεις ανταγωνισμού, καθόσον η αποτρεπτική αυτή λειτουργία λαμβάνεται υπόψη από το δικαστήριο της Ένωσης το οποίο αποφασίζει, ασκώντας την πλήρη δικαιοδοσία του, να μειώσει αναδρομικά το ποσό του προστίμου. Εξάλλου, η αποτρεπτική λειτουργία των προστίμων πρέπει να συμβιβάζεται με την αρχή της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της οποίας η τήρηση διασφαλίζεται μέσω του ελέγχου νομιμότητας που προβλέπει το άρθρο 263 ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με την πλήρη δικαιοδοσία ως προς τον καθορισμό του ύψους του προστίμου.

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει επίσης τα λοιπά επιχειρήματα της Επιτροπής. Αφενός, ακόμη και αν το ποσό του προστίμου δεν παρήγαγε τόκους κατά τον χρόνο που βρισκόταν στην κατοχή της Επιτροπής, το θεσμικό όργανο ήταν υποχρεωμένο, κατόπιν της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 2018, να επιστρέψει στην προσφεύγουσα το μέρος του προστίμου που κρίθηκε



αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τόκους υπερημερίας, χωρίς τούτο να εμποδίζεται από το άρθρο 90 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 1268/2012, το οποίο αφορά την είσπραξη των προστίμων. Εξάλλου, η υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας απορρέει απευθείας από το άρθρο 266, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, η δε Επιτροπή δεν έχει την εξουσία να ορίσει, με ατομική απόφαση, τους όρους υπό τους οποίους καταβάλλει τόκους υπερημερίας σε περίπτωση ακύρωσης της απόφασης περί επιβολής προστίμου και μείωσης του προστίμου αυτού. Αφετέρου, οι οφειλόμενοι εν προκειμένω τόκοι είναι τόκοι υπερημερίας και όχι αντισταθμιστικοί. Συγκεκριμένα, η κύρια απαίτηση της *Deutsche Telekom* ήταν απαίτηση επιστροφής συνδεδεμένη με προσωρινή καταβολή προστίμου. Η απαίτηση αυτή ήταν πραγματική και βέβαιη ως προς το ανώτατο ποσό ή, τουλάχιστον, μπορούσε να προσδιοριστεί βάσει σαφώς προσδιορισμένων κατά τον χρόνο της καταβολής αντικειμενικών στοιχείων.

Δεδομένου ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να επιστρέψει στην *Deutsche Telekom* το μέρος του προστίμου που είχε αχρεωστήτως καταβληθεί, προσαυξημένο με τόκους υπερημερίας, και ότι η Επιτροπή δεν διέθετε συναφώς διακριτική ευχέρεια, το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει ότι η άρνηση καταβολής των τόκων αυτών στη *Deutsche Telekom* συνιστά αρκούντως κατάφωρη παράβαση του άρθρου 266, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, με συνέπεια να στοιχειοθετείται εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης. Λαμβανομένης υπόψη της άμεσης συνάφειας μεταξύ της διαπιστωθείσας παράβασης και της ζημίας που συνίσταται στην απώλεια, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, των τόκων υπερημερίας επί του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, το Γενικό Δικαστήριο επιδικάζει στη *Deutsche Telekom* αποζημίωση ύψους 1 750 522,38 ευρώ, υπολογιζόμενη με κατ' αναλογία εφαρμογή του επιτοκίου που προβλέπεται στο άρθρο 83, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 1268/2012, δηλαδή του επιτοκίου που εφάρμοζε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης τον Ιανουάριο του 2015, ήτοι 0,05 %, προσαυξημένο κατά τριεσήμισι εκατοστιαίες μονάδες.

Πηγή: curia.europa.eu